

Patryk Masłowski

Politechnika Rzeszowska

ORCID: 0000-0002-6087-7248

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA W SPORCIE W ODNIESIENIU DO WYBRANYCH ZADAŃ ORAZ STATUSU PRAWNEGO POLSKIEJ AGENCJI ANTYDOPINGOWEJ

Wprowadzenie

Jak pokazuje współczesna rzeczywistość, sport i emocje z nim związane stanowią dla wielu osób jeden z najważniejszych elementów codziennego życia. Już na wstępie warto podkreślić, że przytoczona teza odnosi się zarówno do czynnie go uprawiających na poziomie amatorskim lub profesjonalnym sportowców, jak i ukierunkowana jest również do ludzi, którzy nie zajmują się nim na co dzień, jednak interesują się sportem w sposób hobbystyczny, stając się kibicami poszczególnych jego dyscyplin, klubów sportowych czy też konkretnych zawodniczek lub zawodników sportowych. Ponadto warto podkreślić, iż wspomniane na początku emocje mogą wynikać z dwóch podstawowych czynników. Pierwszy z nich opiera się na fundamentalnej cesze sportu, czyli pozytywnej rywalizacji, której zazwyczaj towarzyszy duża adrenalina oraz żądza udowodnienia, że jest się lepszym od swojego konkurenta. Drugi ze wspomnianych czynników ma charakter bardziej przyziemny i związany jest z faktem, iż dla wielu osób zainteresowanie oraz uprawianie sportu stanowi tzw. odskocznnię od obowiązków życia codziennego, takich jak praca, wychowanie potomstwa czy prowadzenie gospodarstwa domowego.

Wskazana powyżej powszechność funkcjonowania sportu w społeczeństwie, a także jego profesjonalizacja i komercjalizacja sprawiają, że zapewnienie bezpieczeństwa zarówno zawodników, jak i kibiców jest jednym z kluczowych problemów mających wpływ na jego pozytywne postrzeganie, a co za tym idzie – popularność na całym świecie¹. Co warto podkreślić – jak pokazują doświadczenia z przeszłości – różnorodność zagrożeń, jakie mogą wystąpić w sporcie, jest bardzo szeroka.

¹ A.J. Szwarz, *Problematyka prawna dopingu w sporcie* [w:] D. Wetoszka, *Prawo sportowe*, Warszawa 2018, s. 2.

Do grupy niebezpieczeństw zalicza się m.in. utratę życia lub zdrowia uczestników masowych imprez sportowych, utratę w związku z uprawianą dyscypliną sportu życia lub zdrowia sportowców czy występowanie różnego rodzaju form oszustw będących efektem zachowań o podłożu korupcyjnym czy wynikającym ze świadomego lub nieświadomego stosowania przez sportowców wielorakich substancji i metod uznawanych prawnie za tzw. doping w sporcie. To właśnie ostatniej z wymienionych kwestii został poświęcony niniejszy artykuł, gdyż różnorodność groźnych konsekwencji, jakie może ona generować, jest bardzo obszerna. Zaliczyć do nich można zarówno zagrożenie, jakie dla zdrowia, a nawet życia sportowca stanowi przyjęcie niebezpiecznej substancji lub użycie metody uznanej za niedozwoloną, jak i pogwałcenie jednej z najważniejszych zasad, na jakiej od tysięcy lat opiera się współzawodnictwo sportowe, a mianowicie reguły *fair play*. Stosowanie nielegalnego dopingu jest bowiem oszustwem naruszającym podstawowe kanony „czystości” rywalizacji pomiędzy sportowcami².

Definicja niedozwolonego dopingu w sporcie

Na wstępie tej części artykułu warto zaznaczyć, iż w języku potocznym określenie *doping* bardzo często kojarzone jest z emocjonalnym zachowaniem kibiców, które ukierunkowane jest na zagrzewanie do sportowej walki drużyny lub zawodnika, aby poprzez takie wsparcie przyczynić się do osiągnięcia przez wspomniane podmioty jak najlepszego wyniku sportowego. Dopiero w dalszej kolejności zwrot ten kojarzony jest w społeczeństwie ze stosowaniem przez sportowców niedozwolonych prawem substancji i metod, które wpływają na nienaturalny wzrost u osób go stosujących możliwości do osiągania lepszych wyników sportowych³. Analizując omawianą problematykę *stricto* pod kątem jej legalnej definicji, pojęcie *doping w sporcie* w polskim prawodawstwie występuje właśnie w odniesieniu do tzw. substancji oraz metod zabronionych⁴. Warto jednak podkreślić, że sposób postrzegania tego zagadnienia ulegał na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat znacznej ewolucji⁵, co w znacznej mierze uwarunkowane było dynamicznym rozwojem nowoczesnych technologii, które znajdowały i nadal znajdują swoje zastosowanie również w odniesieniu do analizowanej w artykule tematyki.

W celu ustalenia, w jaki sposób polski ustawodawca rozumie definicję pojęcia *doping w sporcie*, zasadne jest odnieść się do treści art. 3 ustawy z dnia 21 kwietnia

² W. Cajselski, *Ustawa o sporcie. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 347.

³ *Uniwersalny słownik języka polskiego*, t. I, red. S. Dubisz, Warszawa 2003, s. 663.

⁴ Substancja zabroniona to substancja, która została określona w załączniku nr 1 do Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu dopingu w sporcie sporządzonej 19 października 2005 r. w Paryżu, zaś metoda zabroniona to działanie, które podobnie jak substancja zabroniona, wymienione zostało we wcześniejszym wskazanym akcie prawnym o charakterze międzynarodowym.

⁵ *Leksykon prawa sportowego. 100 podstawowych pojęć*, red. M. Leciak, Warszawa 2017, s. 26–27.

2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie⁶. Warto nadmienić, że przepis ten ma charakter szczegółowy, a co za tym idzie – jest bardzo rozbudowany. W związku z tym właściwe wydaje się wskazanie wybranej części jego unormowań, co pozwoli zaznajomić się w pełni z zagadnieniem dopingu w sporcie oraz zrozumieć kierunek, jaki prawodawca postanowił obrać w walce z omawianym zagrożeniem. Za doping w sporcie uznaje się m.in.:

- obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów czy markerów w próbce fizjologicznej zawodnika,
- fakt użycia lub usiłowania użycia przez zawodnika substancji lub metody zabronionej,
- bycie w posiadaniu substancji zabronionej lub urządzeń umożliwiających zastosowanie metody zabronionej,
- unikanie możliwości pobrania próbki fizjologicznej, brak zgody na pobranie próbki fizjologicznej lub nieuzasadnione niezgłoszenie się na przedmiotowe pobranie – wynikające z wcześniejszego powiadomienia zawodnika o wytypowaniu do pobrania próbki fizjologicznej przez osobę uprawnioną do jej pobrania,
- manipulowanie lub usiłowanie manipulowania jakąkolwiek częścią kontroli antydopingowej,
- nieprzedstawienie wymaganych informacji dotyczących miejsca pobytu zawodnika na potrzeby kontroli antydopingowej,
- podanie lub usiłowanie podania zawodnikowi substancji lub metody zabronionej w okresie zarówno podczas zawodów, jak i poza zawodami sportowymi,
- wprowadzenie do obrotu lub usiłowanie wprowadzenia do obrotu substancji zabronionej lub przyrządów, które umożliwiają zastosowanie metody zabronionej.

Powyżej przytoczone wybrane uregulowania art. 3 UDoping pozwalają w odniesieniu do omawianej materii wyciągnąć kilka następujących wniosków.

Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na fakt, iż prawodawca, dostrzegając zagrożenie, jakie zjawisko dopingu w sporcie niesie dla szeroko pojętego bezpieczeństwa w sporcie, postanowił w 2017 r. wyodrębnić z treści obowiązującej od 2010 r. ustawy o sporcie⁷ unormowania *stricto* odnoszące się do tzw. dopingu w sporcie i poświęcić im uwagę odrębnym, a zarazem równym hierarchicznie aktem prawnym, czego efektem było wejście w życie wymienianej już wcześniej UDoping, która w sposób systemowy – w wielu aspektach – na nowo uregulowała problematykę dopingu w sporcie, tak aby przyjęte rozwiązania w tym obszarze odpowiadały najnowszemu ogólnosiwiatowemu standardom.

Kolejna kwestia, która swoiście nawiązuje do treści poprzedniego akapitu, dotyczy katalogu zachowań, jakie współcześnie ustawodawca przyjął za niedozwolone, zaliczając je do form dopingu w sporcie. Przybliżone powyżej oraz pozostałe zawarte

⁶ Ustawa z dnia 21 kwietnia 2017 r. o zwalczaniu dopingu w sporcie (Dz.U. 2019, poz. 1872), dalej: UDoping.

⁷ Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. 2020, poz. 1133).

w art. 3 UDoping nakazy oraz zakazy określonego postępowania mają charakter zdecydowanie bardziej szczegółowy, niż było to w ustawie o sporcie przed kwietniem 2017 r., a ponadto ukierunkowane są nie tylko na zawodników, ale także osoby z ich sportowego otoczenia, jak np. trenerów, fizjoterapeutów czy działaczy sportowych. Bardzo często zdarza się bowiem, że zawodnik przyłapany podczas kontroli antydopingowej na stosowaniu substancji zabronionej jest zupełnie szczerze nieświadomy przyczyn zaistniałej sytuacji, gdyż niedozwolona substancja została mu podana np. przez jego trenera lub fizjoterapeutę, w przeświadczeniu sportowca jako legalny suplement umożliwiający szybszą regenerację organizmu po intensywnych treningach czy zawodach sportowych. Stąd też ustawodawca, przewidując możliwość wystąpienia przytoczonego kazusu, postanowił zakwalifikować takie działanie np. trenerów lub fizjoterapeutów, a co za tym idzie – również ukaranie przykładowego sprawcy w równym stopniu jak zawodnika świadomie stosującego niedozwolony doping. Jednak jeszcze raz podkreślić należy, że warunkiem *sine qua non* takiej klasyfikacji sprawcy czynu jest pozostawanie zawodnika w nieświadomości takiego nielegalnego działania osoby trzeciej⁸, co jednak w praktyce trudno jest jednoznacznie udokumentować.

Warto też wspomnieć o tym, że dokonując wykładni przepisów art. 3 ust. 1 pkt 3 oraz 5 UDoping odnoszących się do wymienionych wcześniej prób unikania pobrania próbki fizjologicznej do kontroli antydopingowej lub choćby usiłowania manipulowania jakąkolwiek częścią rzeczowej kontroli, nasuwa się wniosek, iż prawodawca zakłada bezwzględna i bezkompromisową walkę ze zjawiskiem doping w sporcie, gdyż wspomniane wcześniej możliwe zachowania traktowane są w równej mierze co użycie lub obecność w organizmie sportowca substancji zabronionej czy posłużenie się którąkolwiek z zabronionych prawem metod. W tym miejscu należy podkreślić zasadność funkcjonowania omawianych przepisów, gdyż w celu zapewnienia „czystości” współzawodnictwa oraz bezpieczeństwa w sporcie mają one ze względu na swoją surowość charakter zarówno represyjny, jak i prewencyjny.

Polska Agencja Antydopingowa – geneza powstania, status prawny, struktura organizacyjna oraz zadania

Polska Agencja Antydopingowa (POLADA) to podmiot, który na mocy ustawy o zwalczaniu doping w sporcie przejął w kwietniu 2017 r. kompetencje Komisji do Zwalczania Doping w Sporcie jako organu właściwego do walki z nielegalnymi praktykami stosowania różnego rodzaju substancji lub metod zabronionych – powszechnie uważanych za tzw. doping w sporcie.

Genezą powstania POLADA było czerpanie przez prawodawcę pozytywnych wzorców, jakie na arenie międzynarodowej udało się wypracować w związku

⁸ M. Badura, H. Basiński, G. Kałużny, M. Wojcieszak, *Ustawa o sporcie. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 463.

z działalnością oraz strukturą organizacyjną Światowej Agencji Antydopingowej (WADA). W celu uściślenia należy przypomnieć, że WADA została powołana do życia w 1999 r., a już w 2004 r. stała się najważniejszą organizacją zajmującą się walką z dopingiem w sporcie na poziomie zarówno olimpijskim, jak i mistrzowskim na imprezach, które organizowane są przez poszczególne federacje sportowe⁹.

Generalnie rzecz ujmując, zasadne jest wskazanie, że głównym celem funkcjonowania obu wspomnianych w poprzednim akapicie podmiotów jest walka ze zjawiskiem stosowania niedozwolonego dopingu w sporcie, która urzeczywistnia się poprzez działania zmierzające do jak najszybszego wykrycia sprawcy takiego czynu, a następnie ukarania wszystkich osób odpowiedzialnych za zaistniałą niezgodną z prawem sytuację. Aby w sposób szczegółowy dokonać analizy kompetencji, jakie od strony ustawowej POLADA, należy przybliżyć charakterystykę pozycji prawnej, jaką zajmuje ta organizacja w oparciu o treść wybranych regulacji ustawy o zwalczaniu dopingu w sporcie.

Niniejsze rozważania z całą pewnością należy zacząć od treści art. 4 UDoping, z którego wynika, iż POLADA jest państwową osobą prawną mającą swoją siedzibę w Warszawie, zaś podmiotem uprawnionym do nadzorowania jej działalności jest minister właściwy ds. kultury fizycznej, na którym spoczywa również obowiązek nadania statutu omawianej Agencji zawierającego unormowania dotyczące jej organizacji wewnętrznej, a także trybu pracy poszczególnych organów¹⁰. Analizując treść przyjętego statutu, należy zauważyć, że jego zapisy zajmują zaledwie jedną stronę, normując lakonicznie w ośmiu paragrafach m.in. zasady dotyczące posiedzeń Rady Polskiej Agencji Antydopingowej, uprawnienia Dyrektora Polskiej Agencji Antydopingowej do ustanowienia regulaminu organizacyjnego POLADA (w tym również jej schematu organizacyjnego), a także wymienione zostały komórki organizacyjne, które wchodzi w skład POLADA, tj. Sekretariat, Departament Informacji i Edukacji, Departament Administracyjno-Finansowy, Departament Kontroli Antydopingowej i Zarządzania Wynikami oraz Zespół Analityczno-Śledczy¹¹. Tak zwiły charakter uregulowań przedmiotowego statutu zapewne wynika z faktu, iż przepisy rozdz. 2 UDoping w sposób szczegółowy określają już nie tylko status prawny POLADA, ale też jej strukturę organizacyjną oraz zadania.

Otóż zgodnie z art. 6 UDoping do organów POLADA zalicza się powoływanych przez ministra ds. kultury fizycznej Dyrektora POLADA oraz Radę POLADA. Z punktu widzenia zarówno ustawowego, jak i w oparciu o wewnętrzne regulacje są to podmioty, których legalne uprawnienia oraz poparta doświadczeniem wiedza merytoryczna powinny stanowić fundament zapewnienia bezpieczeństwa w sporcie poprzez skuteczną walkę ze zjawiskiem dopingu w sporcie.

Osoba aplikująca na funkcję Dyrektora POLADA zobowiązana jest spełnić szeregi enumeratywnie wymienionych w art. 9 ust. 1 UDoping warunków, do których

⁹ S. Fundowicz, *Prawo sportowe*, Warszawa 2013, s. 218.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie nadania statutu Polskiej Agencji Antydopingowej (Dz.U. 2017, poz. 1256).

¹¹ Statut Polskiej Agencji Antydopingowej, <https://www.antydoping.pl/regulacje/> (30.03.2021).

zalicza się m.in. posiadanie polskiego obywatelstwa, tytułu zawodowego magistra lub jemu równorzędnego, nieposzlakowanej opinii, minimum 3-letniego stażu pracy na stanowisku kierowniczym, a także co oczywiste – wiedzy oraz doświadczenia zawodowego w zakresie walki z nielegalnym dopingiem w sporcie. Natomiast do przykładowych zadań Dyrektora, jakie zobowiązany jest wykonywać podczas swojej 5-letniej kadencji, zalicza się m.in. reprezentowanie POLADA na zewnątrz organizacji, sporządzanie projektów zarówno rocznych, jak i wieloletnich planów działania, jak również występowanie do ministra właściwego ds. kultury fizycznej z wnioskami dotyczącymi wysokości dotacji podmiotowej z budżetu państwa przeznaczonej na dofinansowanie bieżącej działalności Agencji.

Drugim z wymienionych ustawowo organów jest Rada POLADA. Składa się ona z siedmiu członków, do których zalicza się trzy osoby wykonujące zawody w dziedzinach sportu, medycyny, prawa, biologii lub etyki oraz po jednym przedstawicielu: ministra właściwego ds. wewnętrznych, ministra właściwego ds. zdrowia, ministra właściwego ds. finansów publicznych, a także z ramienia Polskiego Komitetu Olimpijskiego¹². Co do warunków, jakie wyżej wskazane podmioty zobowiązane są spełnić, zasadne jest wspomnieć, iż zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 ustawy o zwalczaniu doping w sporcie członkiem przedmiotowej Rady z mocy prawa nie może być osoba, która nie posiada pełnej zdolności do czynności prawnej, była karana dyscyplinarnie za doping w sporcie lub została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne albo umyślne przestępstwo skarbowe. Ponadto ustawodawca zastrzega, że opisywane członkostwo ma charakter niepołączalny z jakąkolwiek funkcją we władzach polskiego związku sportowego lub funkcją członka Panelu Dyscyplinarnego¹³. Warto też wspomnieć, że kadencja Rady POLADA jest o rok krótsza od kadencji Dyrektora i wynosi 4 lata, zaś na czele Rady stoi wybierany w głosowaniu tajnym spośród grona jej członków Przewodniczący, którego głównym zadaniem jest zwoływanie co najmniej raz na 3 miesiące oraz prowadzenie posiedzeń Rady¹⁴.

Analizując kompetencje, jakie ustawodawca nadał omawianej Radzie, należy zwrócić uwagę na fakt, iż jej działalność ma w głównej mierze charakter opiniodawczy. Wynika to bezpośrednio z treści art. 12 UDoping, w którym wskazano, że do jej zadań należy opiniowanie: rocznych oraz wieloletnich planów funkcjonowania POLADA, sprawozdań z dotychczasowej działalności POLADA czy projektu rocznego planu, a także sprawozdania finansowego Agencji.

W celu uzupełnienia tych rozważań należy wspomnieć, że w odniesieniu do unormowań regulujących zasady funkcjonowania POLADA oprócz przepisów

¹² Art. 13 ust. 1 UDoping.

¹³ Zgodnie z art. 35 UDoping Panel Dyscyplinarny to niezależny oraz bezstronny podmiot powołany do rozstrzygania w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej za doping w sporcie w oparciu o uregulowania Światowego Kodeksu Antydopingowego, a także Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu doping w sporcie, która została sporządzona 19 października 2005 r. w Paryżu.

¹⁴ Art. 16 w zw. z art. 17 UDoping.

zawartych w rozdz. 2 UDoping oraz statutu Agencji aktem wewnętrznym uszczegóławiającym zakres działalności oraz organizację wewnętrzną jest Regulamin Organizacyjny Polskiej Agencji Antydopingowej z dnia 1 lipca 2017 r. stanowiący Załącznik do Decyzji nr 1 Dyrektora POLADA¹⁵. Analizując jego stosunkowo obszerną, bo zawartą na piętnastu stronach treść, można odnieść wrażenie, że akt ten ma charakter uzupełniający względem wcześniej wymienionej ustawy oraz statutu. Szczególnie dostrzegalne jest podkreślenie bardzo mocnej pozycji Dyrektora POLADA, która wynika z szeregu uprawnień, jakie mu przysługują w związku z zajmowanym stanowiskiem. Ponadto w sposób szczegółowy ustanowiono zakres kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych, które już wcześniej zostały wymienione w odniesieniu do § 7 Statutu POLADA, a także szereg innych technicznych aspektów funkcjonowania Agencji.

Warto również poruszyć jeszcze jedno zadanie POLADA, które należy ocenić jako swoistą misję przyświecającą wszystkim polskim podmiotom działającym na rzecz walki ze zjawiskiem dopingu w sporcie – działalność edukacyjną. Ukierunkowana jest ona na trzy grupy podmiotów. Pierwsza z nich to zawodowi sportowcy uprawiający sport wyczynowy, trenerzy oraz personel medyczny. Drugą grupę stanowią młodzi zawodnicy, którzy nie mają jeszcze ściśle sprecyzowanych planów dotyczących swojej kariery i ich trenerzy, a także rodzice. Ostatnia, a zarazem najszersza z punktu widzenia podmiotowego grupa to młodzież gimnazjalna oraz licealna, która zwłaszcza współcześnie narażona jest na niebezpieczne skutki, jakie może ze sobą nieść m.in. niekontrolowane stosowanie suplementów diety bez profesjonalnej wiedzy na ich temat¹⁶ lub nawet substancji zabronionych, w tym znajdujących się na liście POLADA. Dlatego też należy mieć nadzieję, że Agencja wypracuje jeszcze bardziej efektywny model w zakresie działań edukacyjnych, zwłaszcza wśród młodych sportowców, co z pewnością należy uznać w tym obszarze za ze wszech miar pożądane.

Podsumowanie

Poprzez uchwalenie w kwietniu, a następnie wejście w życie w lipcu 2017 r. UDoping problematyka związana z przeciwdziałaniem dopingowi w sporcie, który od zarania dziejów w różnej formie towarzyszy rywalizacji sportowej, wkroczyła w Polsce w nowy etap. Głównym tego efektem jest wyodrębnienie tej tematyki z treści ustawy o sporcie poprzez uchylenie w całości jej rozdz. 9 zatytułowanego *Zwalczanie dopingu w sporcie* i ustanowienie nowego aktu prawnego *stricte*

¹⁵ Regulamin Organizacyjny Polskiej Agencji Antydopingowej z dnia 1 lipca 2017 r. stanowiący Załącznik do Decyzji nr 1 Dyrektora Polskiej Agencji Antydopingowej z dnia 1 lipca 2017 r., <https://www.anty doping.pl/regulacje/> (30.03.2021).

¹⁶ <https://www.anty doping.pl/programy-edukacyjne/> (30.03.2021).

poświęconego zagadnieniom walki z dopingiem w sporcie, a co za tym idzie – również zasadom funkcjonowania podmiotów odpowiedzialnych za to zadanie.

Jak zostało wskazane, obecny model funkcjonowania m.in. POLADA odzwierciedla międzynarodowe standardy, jakie zostały przyjęte przez WADA w odniesieniu do zorganizowania od strony systemowej szeregu przedsięwzięć ukierunkowanych na walkę z dopingiem w sporcie, zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia sportowców oraz ugruntowanie najważniejszej reguły *fair play*¹⁷, na której powinno się opierać współzawodnictwo sportowe. Potwierdzeniem tego jest stworzenie przez polskiego prawodawcę definicji dopingiu w sporcie i innych przepisów antydopingowych w oparciu o modelowe rozwiązania, jakie w tej materii uregulowane zostały w treści Światowego Kodeksu Antydopingowego¹⁸, którego aktualne brzmienie obowiązuje na całym świecie od 1 stycznia 2021 r.¹⁹

Najcelniejszym dowodem nakładu, a zarazem skuteczności pracy POLADA mogą być dane, jakie zostały przedstawione w raporcie z jej działalności w 2019 r.²⁰:

- łącznie na próbkach krajowych wykonano 5523 analiz laboratoryjnych,
- wszczęto 65 postępowań antydopingowych,
- bezpośrednio objęto edukacją 5087 osób,
- budżet POLADA wyniósł 7,4 mln zł²¹.

Na zakończenie należy stwierdzić, iż obserwowany aktualnie rozwój prawnych uregulowań antydopingowych korelujący z niewątpliwym wzrostem poziomu organizacyjnego podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa w sporcie pozwala w sposób profesjonalny oraz systemowy przeciwdziałać oraz surowo karać wszelkie próby podejmowania tego rodzaju formy oszustwa w działalności sportowej.

Bibliografia

- Badura M., Basiński H., Kałużny G., Wojcieszak M., *Ustawa o sporcie. Komentarz*, Warszawa 2011.
Cajsel W., *Ustawa o sporcie. Komentarz*, Warszawa 2011.
Fundowicz S., *Prawo sportowe*, Warszawa 2013.
<https://www.anty doping.pl/programy-edukacyjne/> (30.03.2021).
Leksykon prawa sportowego. 100 podstawowych pojęć, red. M. Leciak, Warszawa 2017.
Masłowski P., *Analysis and evaluation of the chosen aspects of the anti-doping in sport as a role of authorities of the country in order to assure safety in sport*, „Modern Managment Review” 2018, vol. XXIII.

¹⁷ P. Masłowski, *Analysis and evaluation of the chosen aspects of the anti-doping in sport as a role of authorities of the country in order to assure safety in sport*, „Modern Managment Review” 2018, vol. XXIII, s. 147–148.

¹⁸ *World Anti-Doping Code 2021*, Montreal 2021, <https://www.wada-ama.org/en/resources/the-code/world-anti-doping-code> (4.04.2021).

¹⁹ *Prawo sportowe*, red. M. Leciak, Warszawa 2018, s. 378–379.

²⁰ W momencie opracowywania niniejszego artykułu był to najnowszy opublikowany raport podsumowujący roczną działalność POLADA.

²¹ POLADA Raport Roczny 2019, s. 4–5, <https://www.anty doping.pl/centrum-pobran/> (30.03.2021).

Prawo sportowe, red. M. Leciak, Warszawa 2018.

Szwarc A.J., *Problematyka prawna dopingu w sporcie* [w:] D. Wetoszka, *Prawo sportowe*, Warszawa 2018.

Uniwersalny słownik języka polskiego, t. I, red. S. Dubisz, Warszawa 2003.

Streszczenie

Zapewnienie bezpieczeństwa w sporcie to jeden z najważniejszych aspektów wpływających na ogólnospołeczny pozytywny odbiór tej istotnej sfery życia codziennego. Pod pojęciem wspomnianego bezpieczeństwa należy rozumieć zapobieganie możliwości powstania jakiegokolwiek zagrożenia w stosunku do kibiców jako uczestników np. masowych imprez sportowych, jak i sportowców, którzy poprzez stosowanie niedozwolonego dopingu w sporcie nie tylko dopuszczają się oszustwa i jednocześnie łamania fundamentalnej dla sportu zasady *fair play*, ale też narażają się na utratę zdrowia, a nawet życia w związku z ryzykiem, jakie z punktu widzenia medycznego może nieść stosowanie nielegalnego dopingu.

Na podstawie ustawy o zwalczaniu dopingu w sporcie, która weszła w życie w 2017 r., głównym podmiotem odpowiedzialnym za walkę z tym negatywnym zjawiskiem stała się Polska Agencja Antydopingowa (POLADA), której struktura organizacyjna oraz uprawnienia odpowiadają ogólnoświatowym standardom, jakie poprzez swoją skuteczną działalność wykształciła Światowa Agencja Antydopingowa (WADA).

W niniejszym artykule omówiono wybrane aspekty dotyczące problematyki dopingu w sporcie, a także status prawny oraz zadania POLADA.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo w sporcie, antydoping, POLADA, sport

ENSURING SAFETY IN SPORT IN RELATION TO SELECTED TASKS AND THE LEGAL STATUS OF THE POLISH ANTI-DOPING AGENCY

Summary

Ensuring safety in sport is one of the most important aspects influencing the general social positive perception of this sphere of everyday life. The term of the aforementioned safety should be understood as preventing the possibility of any risk arising in relation to fans as participants of e.g. mass sports events and athletes who, by using illegal doping in sport, not only commit fraud and at the same time violate the principle of fair play, which is fundamental to sport, as well as risk the loss of health and even life due to the medical risk of illegal doping.

On the basis of the Act on Combating Doping in Sport, which entered into force in 2017, the Polish Anti-Doping Agency (POLADA) has become the main entity responsible for combating this negative phenomenon, whose organizational structure and powers correspond to the global standards that have been developed by the World Anti-Doping Agency through its effective activities. Anti-Doping Agency (WADA).

This article discusses selected aspects of doping in sport, as well as the legal status and tasks of the Polish Anti-Doping Agency.

Keywords: safety in sport, anti-doping, POLADA, sport